

DEN NORSKE KIRKE

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd

Dato: 28.09.2017

Vår ref: KHA

Deres ref:

KR 45.4/17

Referat fra SMM-rådsmøte 28.09.2017

Sted: NMS-Oslo kontoret Bernhard Getz gt.3

Tid: kl. 09.30-12.00 (12.00-17.00 møte med DMD i LVF se eget program)

Innkalt:

Jeffrey Huseby, NMS
Andreas Andersen, Misjonsalliansen
Raag Rolfsen, Areopagos
Anna Birgitte Langmoen, Normisjon
Dag Håkon Eriksen, Normisjon
Rolf Gunnar Heitmann, Israelsmisjonen
Hilde Skaar Vollebæk, Stefanusalliansen
Heidi Westborg Steel, HimalPartner
Berit Hagen Agøy, Mellomkirkelig råd
Jens-Petter Johnsen, Kirkerådet
Paul Erik Wirgenes, Kirkerådet (vara)

**Guds ord og bønn: Hilde om Jesus som ypperstepresten som er prøvet i alt.
Hebreerbrevet kap.4**

Saker:

Sak 08/17: Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Innkalling og saksliste ble godkjent.

Sak 09/17: Godkjenning av referat fra forrige møte

Vedtak:

Referatet fra SMM-rådsmøte 22. mars 2017 ble godkjent.

Sak 10/17 Misjonsstrategisk samtale

Samtale med Kirkerådets leder Kristin Gunleiksrud Raaum:

- a) «Hvordan sammen styrke forståelsen av hva misjon er i dag og eierskapet/engasjementet for misjon?
- b) Hvordan videreutvikle SMM?»

(Menighet og misjon regelmessig inn på bispedømmerådsmøter/kirkerådsmøter? jf. innspill fra et av bispedømmene etc.)

Momenter fra Kristins innledning:

- Misjon handler om å være en åpen kirke, Jesu radikale budskap om å inkludere dem som er definert utenfor
- Misjon handler om at Jesus åpner evangeliet for alle. Hvis man mener det, er misjon en nødvendighet
- Hvis vi mener at evangeliet skal piple igjennom i alle sammenhenger og er for *alle*, så er misjon en nødvendighet
- Uheldig at vi legger hovedvekten på kun ett av ordene i Dnks visjon
- Bred kirkelig forpliktelse for kirkens misjon – bredt og selvfølgelig på samme tid
- Urolig for at standpunkt i enkelte kirkepolitiske saker overføres til forholdet til misjon
- Glad for de prosessene som har vært rundt misjon i Dnk: Motsetninger mellom religionsdialog og misjon er bygget ned
- Håper på – og det er viktig – at det stadig inngås flere samarbeidsavtaler mellom menigheter og org., og misjonsrådgiverstillingene er viktige i dette.
- Ønsker selv å bidra til større synliggjøring av den missionale dimensjonen ved det å være kirke
- Ønsker å bidra til å løfte dette inn i KR-/BDR-møtene
- Stor takk for innsatsen med å spre det frigjørende evangeliet til jordens grenser

Momenter fra Jeffrey /NMS respons:

- Vi kan bli flinkere til å bryte ned barrierer og grenser alle sammen
- Kirke uten misjon er som et hus uten dør og vinduer
- Ikke minst viktig med alt vi kan få av impulser utenfra – for eksempel i forhold til at livet er mer enn brød

- Bekymring for at det er veldig mange anliggender, bl.a. miljø og diakoni, som er definert inn i KM sak 07/12: «Misjon til forandring - utfordringene fra Edinburgh 2010». Viktig å passe på å ikke miste spissen i misjon.
- Blankpusse pkt. 1 i NMS sin egen tredeling: Dele troen på Jesus
- Flott om Kristin kan passe på å løfte misjon og org.ene frem.
- Misjonsrådgiverstillingene må ikke bli «spist opp» av kirkebyråkrati og de tusen ting. –De er våre felles ansatte – ønsker ikke for mye omdefinering av stillingene til internasjonale rådgivere etc.

Momenter fra Dag Håkon/Normisjon respons:

- Ca. kr 16 000 samles inn i snitt pr. SMM-avtale, jf. Paul Erik Wirgenes' utfordring om at dette bør økes til kr 100 000. Det bør få et helt annet fokus og plass i menigheten.
- Bekrefter måten Kristin beskriver misjon og koblingen til en åpen kirke.

Har heller ikke vokst opp i misjonssammenheng, men skjønte etter hvert at Jesus lever. Finner mye identitet og inspirasjon i Cape Town Commitment (CTC) fra Lausanne III i 2010:

- *«Vår kjærlighet til hele evangeliet som Guds herlige gode nyheter i Kristus, for alle dimensjoner av hans skaperverk, for alt er blitt skadet av synd og ondskap.*
- *Vår kjærlighet til hele kirken som Guds folk, forløst av Kristus fra hver nasjon på jorden og fra alle historiens tidsalder, for å ta del i Guds misjon i denne tidsalder og herliggjøre ham for evig i den kommende tidsalder.*
- *Vår kjærlighet til hele verden, så langt borte fra Gud, men så nær ved hans hjerte; den verden, som Gud elsket så høyt at han ga sin sønn, den enbårne, til frelse for den.*

Grepet av denne trefoldige kjærligheten forplikter vi oss på nytt til å være hele kirken, til å tro, adlyde og dele hele evangeliet og til å gå til hele verden for å gjøre alle folkeslag til disipler.»

- Stor likhet med språkbruken i CTC og KVs kommende misjonskonferanse “Moving in the Spirit: Called to Transforming Discipleship» (8.-13. mars 2018 i Arusha, Tanzania).
- Normisjon ønsker å ha fokus på nye folkeslag – pionerbiten av misjon, men holistisk.
- Nå ny diakoniplan i Normisjon. (Kristin og Erik Bøler i Nepal som ressurs).

- Normisjon har kanskje vært litt trege til å ta i bruk dokumenter og prosesser som f.eks. Oslokoalisjonens «Ground rules for missionary activities», men har nå sluttet seg til disse.
- Apg 1.8: «Dere skal være mine vitner i Jerusalem og hele Judea, i Samaria og helt til jordens ende.», har helt siden starten vært viktig for Santalmisjonen/Normisjon og kan kobles til den åpne kirketanken til Kristin.
- Utfordring for oss fremover: Hvordan lager man en kirkestruktur som er missional i praksis?
- Acta ønsker å være en ressurs inn i Dnks trosopplæring.
- Samarbeidsrådet for barn og unge (SBU) og SMM bør ha et møte om misjon

Momenter fra samtalen:

- Kristin likte bildet om vindu. – Vi kan ikke som kirke ha nok med oss selv.
- Økende tydelighet på å snakke bramfritt om Jesus. Det er ikke lenger kleint – ny Oslo-biskop for eksempel bruker Jesus-ordet hyppig.
- Viktig å ivareta fagligheten i misjonsrådgiverstillingene (jf. kulturområdet) – men KR kan ikke instruere BDR-ene.
- Ny kirkeordning har enda ikke vært drøftet i forhold til for eksempel trosopplæring og misjon.
- Ønsker en linje fordi det binder opp mye ressurser med to – ønsker å frigjøre til faglige stillinger som bygger opp menighetene, inkl. misjon.
- Det Kristin sier, viser at SMM trengs, kanskje mer enn noensinne
- Må passe på spissen i misjon – men også at det må være integral mission (holistic mission).
- Viktig å huske at misjonsrådgiverstillingene er fellesstillinger.
- Er det tabu å snakke om Israel?
- Misjon kan fort bli politisert.
- Kirkens jødiske røtter og evangeliet tilbake til jødene er Israelmisjonens to hovedfokus, og disse to anliggender er underkommunisert i Dnk.
- Bekrefter viktigheten av spisskompetansen til Israelmisjonen på de to nevnte områder.
- Bekrefter Kristins forståelse av språk.
- Bør snakke mer om Den hellige ånd (DHÅ) i Dnk(jf. KV's misjonsdokument «Sammen på vei mot Livet»).
- Veldig viktig med SMM – glad i SMM-visjonen – ikke minst –«dele troen gjennom nærvær»-aspektet – medvandring – DHÅs tilstedeværelse.
- Kanskje er misjon den nøkkelen som skal til for at Dnk kan snakke tydeligere om tro?
- SMM har en oppgave i å misjonere for misjon i Dnk.

- Sareptas krukke og vinn-vinn med tanke på økonomi Dnk – global kirke/misjon.
- Mer «kaos teoretisk modell» som motvekt til for eksempel Norads rapportregime.

Kristin: Klar over at misjonsrådgiverstillingene kommer i en annen kategori som fellesstillinger.

- Hva kan kirken lære av org.? Giverglede – frivillighet og fleksibilitet.
- Med tanke på organiseringen av Dnk fremover: valg mellom en mastodont statskirke-type og en mer leken, fleksibel, lettrent.
- Finne en måte å snakke mer åpent om samarbeidsavtalene som delt/felles ansvar etc.
- Vi må forholde oss til alle gruppene i Dnk med ulikt forhold til misjon.
- Avhengige av å få alle med på laget og kommunisere
- Ingenting prester er så lite interessert i som KM-saker – tenke formidling, rydde noen ting av veien. Formidle hva misjon er i dag.
- Stefanusalliansen har et stort og viktig kall til å formidle hva misjon er i dag, som også innbefatter menneskerettighetsperspektivet.
- Vil veldig gjerne spille en konstruktiv rolle ved å gi ressurser inn i Dnk/trosopplæringen.
- Vekstpotensialet i SMM ligger i størrelsen og omfanget på samarbeidet.
- Må våge å være tøffere på dette både fra org.ene og kirkens side.
- Rekruttering: både prester, diakoner og kirkeverger har ofte org. bakgrunn og er ofte blant de beste.
- Org.ene driver et omfattende kompetansearbeid gjennom utdanningsinstitusjonene VID, NLA m.fl.
- Diakonien er en genuin og selvstendig del av kirkens sendelse (sunn spenning med et vidt misjonsbegrep).
- Kirkerådets økning går på administrasjon pga. personaloppfølging, men vi har færre ansatte enn departementet hadde før skille stat – kirke.
- Vi må hele tiden se kritisk på om organiseringen vår tjener formålet.
- Kraften i misjonsrådgiverstillingene er stor ved den direkte linjen til bispedømmene og det nasjonale nivået.
- Kan Dnk tematisere offertenkningen – for eksempel en firedeling: misjon, eget arbeid, bistand(KN) og nasjonalt arbeid (utdanning, NLA, bymisjon etc.) ?
- Lære givertjeneste av org.ene.

- Vil invitere Kristin til også å besøke/samtale med Misjonsalliansen (MA).
- Takker for hennes presentasjon.
- Er avhengige av misjonsrådgiverne fordi MA ikke har eget regionalt arbeid. Økonomisk går SMM så vidt i balanse for MA.
- Behov for drahjelp med tanke på å kommunisere at MA er en misjonsorg. og samtidig diakonal.
- Takk til Kristin fordi hun setter nye og friske ord på misjon, men samtidig bekrefter innholdet og ikke vanner det ut.
- Mye å lære av Kristins språk med tanke på å kommunisere misjon i vår folkekirke-sammenheng, god motvekt til «stammespråk» etc.
- Misjon handler om identitet.
- Ville det ikke være naturlig at SMM-org.ene fikk møte- og talerett på KM, når de gjennom SMM har et formelt, praktisk og også økonomisk tett samarbeid med Dnk, integrert i hele strukturen?
- Utvekslingsopphold med andre kirker er en lite brukt mulighet, det finnes midler hos kirken til dette.

Momenter fra Kristins oppsummering:

- Kommer til alle som vil ha henne på besøk.
- Allerede lært mye av SMM-organisasjonenes arbeid om det å være kirke og troverdighet når det gjelder menneskers verdighet, gjensidighet og respekt.
- Utbredt misforståelse at misjon betyr manglende respekt for andre mennesker
- Har også lært mye av Halvor Moxnes som skriver mye om dette.
- Vil snakke om misjon og misjonal i tillegg til Jesus-ordet, men på min måte.
- Det begynner å gå opp for oss hvilke muligheter som ligger i den nye kirken.
- «Kaos»-begrepet spennende, også med tanke på en organisk vekst med menighetene i sentrum – de er ikke mastodonter.
- Vi trenger en integrert forståelse av hva det vil si at kirken er missional.

Sak 11/17 Info fra partene

Normisjon:

- 150 årsjubileum for Santalmisjonen/Normisjon: 3-400 mennesker på hovedfeiringen i Norge. 3-4.000 i India.
- 10-12.000 som kommer til tro i Kambodsja: IMI-kirken har hovedansvaret fra norsk side.
- Agenda-nettverket (utspring i IMI-kirken) omfatter nå: Norge-Kambodsja-Mali-Bangladesh (Asia-basen).

NMS:

- Bra generalforsamling – mange godord.
- Omorganisert hele NMS – lander det til nyttår på en god måte.
- Menighetene skal få bedre oppfølging..
- NMS/(VID?) arrangerer misjonskonferanse om antikorrupsjon i 2018.
- NMS sitt arbeid på Madagaskar har 150-årsjubileum i 2017 – Jeffrey skal dit, og det ventes 20-30 000 deltakere på jubileumsfeiringen.

Berit/MKR:

- Nytt dokument om «Økumenisk diakoni» av Kjell Nordstokke – binder sammen den kirkelige forståelsen av diakoni og «special ministries». – Konsultasjon i Genève for «special ministries».
- «Frykt ikke!»-prosjektet til MKR går videre. Samler erfaring fra søsterkirker. Safe space – jobber på ulike spor. Raag er med i arbeidsgruppen.

HimalPartner:

- Fortsatt tre hovedfokus for HP: næring, mental helse og Kina/Tibet.
- 80-årsjubileum.
- Norad begynner å tenke psykisk helse – gjennombrudd
- Samarbeid med Diakonhjemmet – misjonssykehus

Kirkerådet:

- Viktig med føringene som er gitt i stortingsmeldingen med tanke på Dnk som selvstendig kirke fremover
- Ansvar nå for et budsjett på kr 2.1 milliarder
- Overgangen til rettssubjekt har gått overveiende bra.
- Acta, NMS U og Misjonssambandet er blant pådriverne i økt samarbeid med Dnk i SBU.
- Nærmer oss nytt KM-sak om økonomi, rekruttering. – Avhengig av samarbeid med org.ene på rekruttering.

Stefanusalliansen:

- Jobber med å konsolidere seg: gode prosesser – kompetent styre – jobber med strategi om hvem de er og hva de vil.

- Mer fokus på kvinner og forfølgelse.
- Starter prosessen med rekruttering til ny gen.sekr. i desember.
- 50-årsjubileum.

Misjonsalliansen:

- Starter opp i Sierra Leone-utfaser i Bolivia
- Tenker også å starte i to nye land
- Digitalisering- mindre trykt-også mtp. menighetene
- Positivt om flere givere?
- Har startet en bred arbeidsgruppe med kirkelige aktører bl.a SMM/MKR/KN/Korsvei som planlegger en «Rettferdighetskonferanse» høsten 2018
-

Israelsmisjonen:

- Se egen epost utsendt på forhånd
- Jesus på dagsorden i dialogen med jøder men ikke plass til de messianske jødene
- Innvendinger mot misjon: jøder trenger ikke misjon/Jesus

Areogapogos::

- Fire tema kvelder fremover: bl.a. «misjon i dag» i løpet av misjonsuka i Oslo samt besøk av TCG Nordica i Kunming i forbindelse med denne.

Sak 12/17 Nytt AU:

Hva slags system vil vi ha?

- a) Fritt valg
- b) Rullering på leder/nestleder (1. år i hver posisjon)
- c) Andre modeller...?

Uansett hvilken modell vi lander på, må vi ha med en person til i AU i år etter at Hans Aage har gått ut.

Vedtak:

1. Vi fortsetter med rullering på alle organisasjonene og innfører i tillegg rutinen med at man sitter første år som nestleder før man rykker opp som leder siste året. Hver representant sitter altså to år.
2. Nytt AU består fra og med dette møtet av Rolf Gunnar Heitmann (Israelsmisjonen) som nestleder og Dag Håkon Eriksen (Normisjonen) som leder. Ved fellessamlingen juni 2018 går Dag Håkon ut, Rolf Gunnar rykker opp som leder, og Andreas Andersen (Misjonsalliansen) kommer inn som nestleder.

Sak 13/17: Orienteringssaker

1. **Commision on world mission and evangelism(CWME) misjonskonferanse i Arusha/Tanzania 8.-13. mars 2018:** «Moving in the Spirit: Called to Transforming Discipleship». Meget relevant tematikk for både kirke og organisasjoner som viderefører et av hovedtemaene fra Cape Town Commitment og LausanneIII i 2010.
2. **Dato Fellessamling:**
Tromsø 11.-12. juni 2018
Stavanger 12.-13. juni 2019-Gi tilbakemelding om dette ikke er ok!!
3. **Urfolk og misjon – fagkonferanse** utsatt til januar/februar 18.-19. januar 2018
se egen epost ca 18.okt Arrangør: SMM/MKR/SKR.
4. **Besøk av leder for Department of Mission and Development (DMD) i LVF, Fidon Mwombeki**, i forbindelse med SMM-rådsmøte 28 sept. fra 12-17 samme dag. Se eget utsendt program og referat.
5. **Samarbeider organisasjonene med menighetene i forbindelse med reformasjonsmarkeringens temagudstjenester?**
- 15. oktober: «Frelsen – ikke til salgs»
- 19. november: «Mennesket – ikke til salgs». Global uke mot moderne slaveri.
6. **Missiologisk forum på MF 15 nov. «Kvinner og Misjon» – LMF-jubileum.**
7. **SMM-rådsmøter 2018:**
(14. desember 2017 på Kirkens hus **NB! UTGÅR etter ny modell med kun to møter i året!**)
Vårmøte 2018: 18. april kl. 09.00-12.00 på Kirkens hus

Fellessamlingen 2018: 11.-12. juni i Tromsø
Høstmøte 2018: 26. september kl. 09.30-14.00 hos Misjonsalliansen

Vedtak:

SMM-rådet tar sakene til orientering.

Sak 07/17 Eventuelt